

KOMPANIJA "RATKO MITROVIĆ" AD - BEOGRAD

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011.

Beograd, 30. april 2012. godine

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE O MATIČNOM DRUŠTVU

Kompanija „Ratko Mitrović“, akcionarsko društvo za osnivanje, upravljanje i sticanje učešća u kapitalu zavisnih društava (u daljem tekstu: Matično društvo) - Beograd, osnovano je rešenjem Vlade FNRJ Pov.br. 5965/48 od 10.07.1948 godine, kao državno preduzeće.

Od 23.05.1991 godine, transformacijom je promenjen status u deoničarsko društvo „Ratko Mitrović - Holding“ - Beograd.

Tokom 1998 godine, Matično društvo se po završenom I. krugu privatizacije uskladilo sa Zakonom o uslovima i postupku pretvaranje društvene svojine izdavanjem akcija zaposlenima i Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje. Na dan 12.12.2006 godine, kod Agencije za privredne registre, upisana je promena.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 29893/2005 od 05.08.2005 godine, registrovano je prevodjenje iz Trgovinskog suda u Registar privrednih subjekata.

Matično društvo je izvršilo uskladjivanje sa Zakonom o privrednim društvima, Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 252136/2006 od 20.12.2006 godine.

Osnovna delatnost Matičnog društva su holding poslovi (šifra delatnosti: 06420).

Društvo je 100% privatizovano. Najveći broj akcija poseduju „Ratko Mitrović - Dedinje“ d.o.o. (31,59922%) i Žarko Dragičević (10,62318%).

Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi.

Sedište Društva je na Novom Beogradu, ul. Jurija Gagarina br. 177.

Matični broj Društva je: 07043783, PIB 100002670.

Matično društvo ima 100% učešća u kapitalu 8 zavisnih društava ,jedno zavisno društvo 90% učešća u kapitalu i jedno zavisno društvo 75% učešća u kapitalu.Dva društva brisana su iz evidencije APR-a i to :Ratko Mitrović Neimat doo,Ratko Mitrović Čačak doo.

Pretežna delatnost Grupe je projektovanje,odnosno izrada projektne dokumentacije i pružanja niz građevinskih usluga.

Prosečni broj zaposlenih Grupe na dan 31.decembar 2010.godine je 180,odnosno 159 31.decembar 2011.godine.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1 Osnove za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja

Konsolidovani finansijski izveštaji obuhvataju finansijske izveštaje Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović"a.d. Novi Beograd i finansijske izveštaje sledećih zavisnih društava za period 01. januar do 31. decembar 2011. godine, kako sledi:

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

	u hiljadama dinara % učešća
Ratko Mitrović - Požega” d.o.o. - Požega	100
Ratko Mitrović - International” d.o.o. - Beograd	100
Ratko Mitrović - Inžinjering plus” d.o.o. - Beograd	100
Ratko Mitrović - Ran - Bulevar” d.o.o. - Beograd	100
Ratko Mitrović - Ciglana” d.o.o. - Čačak	100
Ratko Mitrović - Standard” d.o.o. - Dobanovci, Surčin	100
Ratko Mitrović - Mehanizacija” d.o.o. - Beograd	100
Ratko Mitrović - Izgradnja” d.o.o. - Beograd	75
Ratko Mitrović - Invest” d.o.o. - Beograd	100
“Ratko Mitrović - Srbija” - Soči	90

Zavisno društvo “Ratko Mitrović - Požega” d.o.o. Požega, sa sedištem u Požegi u ulici Zelena pijaca br.9, osnovano je 27.07.1998. godine i ima pretežnu delatnost - grubi građevinski radovi i specifični radovi niskogradnje. Osnovni kapital zavisnog društva čine 100% udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 06992153, a poreski identifikacioni broj (PIB) je 101002798. Prosečni broj zaposlenih je 25 na dan 31.decembar 2010. godine, odnosno 28 na dan 31. decembar 2011. godine.

Zavisno društvo “Ratko Mitrović - International” d.o.o. Beograd, sa sedištem u ulici Jurija Gagarina 177, osnovano je 05.05.1997. godine i ima pretežnu delatnost - rušenje i razbijanje objekata i zemljani radovi. Osnovni kapital zavisnog društva čine 100% udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 17168363, a poreski identifikacioni broj (PIB) je 100266945. Prosečni broj zaposlenih je 1 na dan 31.decembar 2010. godine, odnosno 0. na dan 31. decembar 2011. godine.

Zavisno društvo - Inžinjering plus d.o.o. Beograd, sa sedištem u ulici Kružni put broj 125, osnovano je 04.05.2011. godine, i ima pretežnu delatnost - održavanje i popravka motornih vozila. Osnovni kapital zavisnog društva čine 100% udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 20734671 a poreski identifikacioni broj (PIB) je 107060802. Prosečni broj zaposlenih je 4. na dan 31.decembar 2011. godine, osnovano u 2011.godini.

Zavisno društvo - Invest d.o.o. Beograd, sa sedištem u ulici Kružni put broj 125, osnovano je 04.05.2011. godine, i ima pretežnu delatnost - izgradnja stanbenih i nestanbenih zgrada. Osnovni kapital zavisnog društva čine 100% udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 20734612 a poreski identifikacioni broj (PIB) je 107060819. Prosečni broj zaposlenih je 0. na dan 31.decembar 2011. godine, osnovano u 2011.godini.

Zavisno društvo “Ratko Mitrović - Ran - Bulevar” d.o.o. - Beograd, sa sedištem u ulici i Kružni put broj 125, osnovano je 26.08.2008. godine, i ima pretežnu delatnost - ostali građevinski radovi, uključujući i specijalizovane radove, osnovni kapital zavisnog društva čine 100% udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 020452595, a poreski identifikacioni broj (PIB) je 105767586. Prosečni broj zaposlenih je 0 na dan 31. decembar 2010.godine, odnosno 0 na dan 31. decembar 2011. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Zavisno društvo “Ratko Mitrović - Ciglana” d.o.o. Čačak, sa sedištem u ulici Vojvode Stepe br.78., osnovano je 27.07.1998.godine, i ima pretežnu delatnost - proizvodnja opeke, crepa i sl., od gline. Osnovni kapital zavisnog društva čine 100% udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 06991351, a poreski identifikacioni broj broj (PIB) je 101113048. Društvo nema zaposlenih 0 na dan 31. decembar 2010. godine, kao i 0 na dan 31. decembar 2011. godine.

Zavisno društvo “Ratko Mitrović - Standard” d.o.o. Dobanovci, Surčin sa sedištem u ulici Slovačka broj 90, osnovano je 27.07.1998.godine, osnovna delatnost - restorani. Osnovni kapital zavisnog društva čine 100% udeli Matičnog društva Kompanije “Ratko Mitrović” a.d. Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 06971539, a poreski identifikacioni broj (PIB) je 101672831. Prosečni broj zaposlenih je 61 na dan 31. decembar 2010. godine, odnosno 57 zaposlenih na dan 31. decembar 2011. godine.

Zavisno društvo “Ratko Mitrović - Mehanizacija” d.o.o., sa sedištem u ulici Kružni put broj 125, osnovano je 27.07.1998. godine, i ima pretežnu delatnost - održavanje i opravka motornih vozila.

Osnovni kapital zavisnog društva čine 100% udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. - Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 06971571, a poreski identifikacioni broj broj (PIB) je 101113048. Prosečni broj zaposlenih je 65 na dan 31. decembar 2010.godine, odnosno 49 na dan 31. decembar 2011.godine.

Zavisno društvo “Izgradnja” d.o.o. -Beograd, sa sedištem u ulici Kružni put br. 125, osnovano je 08.12.2008.godine, i ima pretežnu delatnost - trgovina na veliko drvetom i građevinskim materijalom. Osnovni kapital zavisnog društva čine 100 % udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. Novi Beograd. Matični broj zavisnog društva je 20472923, a poreski identifikacioni broj broj (PIB) je 101113048. Prosečni broj zaposlenih je 0 na dan 31. decembar 2010. godine, odnosno 0 na dan 31. decembar 2011.godine. (pravni sledbenik “Ramak Kermike” d.o.o. sa sedištem Jurija Gagarina 177)

Zavisno društvo -“Ratko Mitrović - Srbija” o.o.o, Soči ul. Dagominskaja broj 19., Rusija, u registru privrednih društava u inostranstvu pod brojem 2548, po rešenju Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja br. 031-00-14/2007-02. Osnovni kapital zavisnog društva čine 90% udeli Matičnog društva Kompanije "Ratko Mitrović" a.d. Novi Beograd. Društvo nema zaposlenih, niti je poslovala u toku 2010.godine, kao i 2011.godine.

Matično društvo je uskladu MRS 28 primenilo metod učešća kod pridruženih društava i to R.M.Dedinje 42.97% učešća, R.M.Kragujevac 30% učešća, u 2011 god. društvo je izkazalo gubitak prelazi vrednos udela, Kompanija nije u obavezi pokrića gubitka. Ostala pridružena društva R.M.Konstruktor 24% učešća je u stečaj i R.M.Bulevar Plus 25% učešća nisu imali prometa u toku godine.

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe sastavljeni su u skladu sa profesionalnom regulativom koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (u daljem tekstu: Okvir); Medjunarodne računovodstvene standarde (u daljem tekstu: MRS), odnosno Medjunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda, izdatim od strane Odbora za medjunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje medjunarodnog finansijskog izveštavanja.

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu nabavne vrednosti, tj. istorijskih troškova modifikovanih za revalorizaciju građevinskih objekata i investicionih nekretnina, čiji su efekti promena u fer vrednostima, na dan 01.01.2004 godine,

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

evidentirani u Bilansu stanja na poziciji revalorizacionih vrednosti, odnosno Bilansu uspeha.

Grupa je sastavila ove konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji („Sl. glasnik RS“ br. 46/2009 i 111/2009), koji zahteva da konsolidovani finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI, kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija RS.

Imajući u vidu razliku ove dve regulative, ovi konsolidovani finansijski izveštaji odstupaju od MSFI 1 u sledećem:

- vanbilansna sredstva i obaveze su prikazani na obrascu Bilans stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze;

- gubitak iznad visine kapitala prikazuje se kao stavka aktive, koja po definiciji MSFI nema karakter sredstava.

Rešenjem Ministarstva finansija Republike Srbije, objavljenim u Službenom glasniku RS, broj 77/2010 od 25. oktobra 2010. godine, utvrđeni su prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI koje čine MRS, odnosno MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde do 1. januara 2009. godine, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda do 1. januara 2009. godine, u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni.

a) Novi standardi, tumačenja i izmene u primeni od 1. januara 2010. godine

Do datuma sastavljanja priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja, nisu prevedeni i zvanično objavljeni sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, a koji su obavezni za primenu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2010. godine:

- IFRIC 18 ‘Prenos imovine od strane kupaca’ (primenjuje se na prenos imovine od strane kupaca primljene 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma),
- Izmene IFRIC 9 ‘Ponovna procena ugrađenih derivata’ i MRS 39 ‘Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje’ (primenjuju se na godišnje periode koji počinju 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma),
- Izmene IFRIC 16 ‘Hedžing neto investicija u inostranom poslovanju’ (primenjuje se na godišnje periode koji počinju 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma)
- ‘Unapređenje obelodanjivanja u vezi finansijskih instrumenata’ (izmene IFRS 7) (primenjuju se na godišnje periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili nakon tog datuma)
- Izmene različitih standarda i tumačenja standarda koja su rezultat projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde objavljenog u aprilu 2009. godine (MSFI 2, MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, IFRIC 9 i IFRIC 16, IFRIC 18), prvenstveno radi otklanjanje nekonzistentnosti i izmene koje su terminološke ili uređivačke prirode. Većina izmena je na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili nakon tog datuma.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

- Izmene različitih standarda i tumačenja standarda koja su rezultat projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane Odbora za međunarodne računovodstvene
- standarde objavljenog u maju 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34 i IFRIC 13). Većina izmena je na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2011. godine ili nakon tog datuma.

b) Novi standardi, tumačenja i izmene koje nisu još u primeni

Na dan izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja sledeći novi standardi i njihove izmene i tumačenja su objavljeni, ali nisu još u primeni za godinu koja počinje 1. januara 2010. godine:

- MSFI 9 'Finansijski instrumenti' (stupa na snagu 1. januara 2013. godine)
- MRS 24 (revidiran) 'Obelodanjivanje odnosa sa povezanim stranama' (stupa na snagu 1. januara 2011. godine.)
- 'Klasifikacija prava emitovanja' (izmene MRS 32) (primenjuje se na godišnje periode koji počinju 1. februara 2010. godine ili nakon tog datuma)
- IFRIC 19 'Izmirivanje finansijskih obaveza instrumentima sopstvenog kapitala' (stupa na snagu 1. jula 2010. godine)
- 'Pretplata minimalnih zahteva fonda' (izmene IFRIC 14). (primenjuje se na godišnje periode koji počinju 1. januara 2011. godine ili nakon tog datuma)

Pored toga, računovodstveni propisi Republike Srbije odstupaju od MSFI u sledećem¹:

- Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS broj 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja;
- Učešće zaposlenih u dobiti se evidentira, u skladu sa mišljenjem Ministarstva finansija Republike Srbije kao smanjenje neraspoređenog dobitka, a ne na teret rezultata perioda, kako se to zahteva po MRS 19 - Primanja zaposlenih.
- U skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS broj 114/2006, 119/2009 i 9/2009 - u daljem tekstu: Pravilnik), kod sastavljanja finansijskih izveštaja za 2008. godinu Društvo je odlučilo da efekte obračunate ugovorene valutne klauzule iskaže u finansijskim prihodima, odnosno rashodima tekućeg perioda, kao i da efekte obračunatih kursnih razlika po osnovu potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskaže u prihodima, odnosno rashodima tekućeg perioda.

¹

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

- U skladu sa Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni Glasnik RS broj 4/2010), kod sastavljanja finansijskih izveštaja za 2009. godinu, Društvo je odlučilo da neto efekat obračunate ugovorene valutne klauzule sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine po osnovu dugoročnih potraživanja i obaveza u dinarima sa valutnom klauzulom, kao i neto efekat obračunatih kursnih razlika sa stanjem na taj dan po osnovu dugoročnih potraživanja i obaveza u stranoj valuti, iskaže u prihodima odnosno rashodima tekućeg perioda.

S obzirom na napred izneto, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati konsolidovanim finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Grupe. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

2.2. Uporedni podaci

u hiljadama dinara

konto	Naziv konta	2011	2010(bilo)	korigovano 2010
Klasa 3.	Kapital	1.224.760	1.232.101	1.152.199
30	Osnovni kapital	912.488	912.505	912.505
32	Rezerve	140.378	140.378	140.378
34	Nerasporedjena dobit	171.894	209.318	209.318
35	Gubitak		30100	110.002
Klas 4.	Dugoročna rezervisanja	1.106.181	1.237.906	1.317.808
Klas 4.	Kratkoročne obaveze	1103.498	1.133.230	1.213.132
42	Kratkoročne finansijske obaveze	8.806	8.896	8.968
43 i 44	Obaveze iz poslovanja	861.884	1.017.742	1.017.742
45 i 46	Ostale kratkoročne obaveze	60.747	56.798	56.798
47 i 48	Obaveze na osnovu pdv-a i ostali javni prihodi	172.164	43.821	123.723
481	Obaveza po osnovu poreza na dobitak	95	5.901.	5.901.
498	Odloženo poresko sredstvo	9.307	12.8754	12.754
	UKUPNO:			
	Stanje na dan 31.12.	2.340.248	2.482.761	2.482.761

Korigovana je struktura kapitala kto. 350.i obaveze kto,489 kod matičnog društva - za 79.902.kamata iz ranijih godina blok 38,nemenja oporezivu dobit.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2.3. Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i izveštajna valuta

Stavke uključene u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe se odmeravaju i prikazuju u dinarima (“RSD”), koji predstavlja valutu primarnog ekonomskog okruženja u kojem Grupa posluje (funkcionalna valuta). Sve finansijske informacije prikazane u RSD su zaokružene na najbližu hiljadu, osim ako nije drugačije naznačeno.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije ili vrednovanja po kome se stavke ponovo odmeravaju.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha.

2.4. Nematerijalna ulaganja

Početno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja ako je to ulaganje nastalo korišćenjem sopstvenih učinaka.

Naknadno vrednovanje vrši se primenom troškovnog modela u skladu sa MRS 38, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja obračunava se primenom proporcionalne metode u periodu od pet godina, odnosno po stopi od 20% na godišnjem nivou. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost, odnosno cena koštanja.

2.5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme, koje ispunjavaju uslove da budu priznate kao sredstvo, odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti odnosno, ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje fakturna vrednost (uključujući carinske dažbine i PDV), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano, kao i kapitalizovane troškove pozajmljivanja .

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke nekretnina, postrojenja i opreme su odmerena po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Grupa u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje sredstva se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

Naziv	Stopa (%)
Gradjevinski objekti od čvrstog materijala	2 - 10
Računarska oprema	25
Vozila i gradjevine mašine	12.50 - 20
Kancelarijska oprema	12.50 - 16.67
Telekomunikaciona oprema	20 - 25
Ostala oprema	10 - 33.33

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja.

Matično društvo ima hipoteku na nekretninama u Dobanovcima, Slovačka 90 u korist Poreske uprave i filijala Novi Beograd. Knjigovodstvena sadašnja vrednost je 319.291.145,97 rsd.

2.6. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se početno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno priznatu vrednost.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke za umanjenje vrednosti. Amortizacija investicionih nekretnina se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za procenjene troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz tekući bilans uspeha.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Grupi i da izdaci mogu pouzdano da se izmere. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2.7. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica koja su pod kontrolom Matičnog društva, pri čemu se pod kontrolom podrazumeva moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama pravnog lica sa ciljem ostvarenja koristi od njegovog poslovanja. Smatra se da kontrola postoji kada Matično društvo poseduje, direktno ili indirektno (preko drugih zavisnih pravnih lica) više od polovine prava glasa u drugom društvu. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica iskazana su po prvobitnoj vrednosti ulaganja umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

2.8. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Grupa klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna.

Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Grupa ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

2.9. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva

Grupa priznaje finansijska sredstva u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu. Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Grupa izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad finansijskim sredstvom.

Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj i za direktno pripisive transakcione troškove (osim u slučaju kada se radi o finansijskim sredstvima koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, kada se transakcioni troškovi tretiraju kao rashodi perioda). Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Grupa obavezala da će kupiti ili prodati sredstvo.

Finansijska sredstva Grupe uključuju gotovinu, kratkoročne depozite, hartije od vrednosti kojima se trguje, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja, date kredite i pozajmice, kao i učešća u kapitalu (osim učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih društava i zajedničkih poduhvata).

Naknadno odmeravanje finansijskih sredstava zavisi on njihove klasifikacije. Finansijska sredstva se klasifikuju u sledeće kategorije: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

- a) Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao kratkoročna sredstva. Dobici ili gubici proistekli iz promena u fer vrednosti ove kategorije iskazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije Ostali prihodi/rashodi u periodu u kome su nastali.

U bilansu stanja Grupe ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata hartije od vrednosti evidentirane u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana.

- b) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih sredstava, kratkoročna beskamratna potraživanja kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

U bilansu stanja Grupe ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata potraživanja od kupaca i druga potraživanja iz poslovanja, date kratkoročne pozajmice povezanim pravnim licima evidentiranim u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana i date stambene kredite zaposlenima evidentiranim u okviru dugoročnih finansijskih plasmana.

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju dugoročne kredite u zemlji i inostranstvu date matičnim, zavisnim, ostalim povezanim i trećim licima, kao i beskamratna i kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova. Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

- c) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

U bilansu stanja Grupe ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiranim u okviru dugoročnih finansijskih plasmana.

d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju nederivatna sredstva koja su svrstana u ovu kategoriju ili nisu klasifikovana ni u jednu drugu kategoriju. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se nakon inicijalnog priznavanja odmeravaju po fer vrednosti, pri čemu se nerealizovani dobiti i gubici prikazuju u okviru kapitala.

U bilansu stanja Grupe ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata učešća u kapitalu banaka i pravnih lica evidentiranim u okviru dugoročnih finansijskih plasmana.

Finansijske obaveze

Grupa priznaje finansijske obaveze u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, uvećanoj za direktno pripisive troškove transakcija. Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih obaveza, kratkoročne beskatmatne obaveze kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

Finansijske obaveze Grupe uključuju obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja kao i primljene kredite od banaka.

Finansijske obaveze Grupe se, u smislu MRS 39, klasifikuju kao zajmovi i krediti. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti.

Primljeni krediti od banaka se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (nominalnoj vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope. Efekti primenjivanja ugovorene umesto efektivne kamatne stope kao što se zahteva u skladu MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje po proceni rukovodstva Grupe nemaju materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje. Krediti su odobreni uz varijabilne kamatne stope, a unapred plaćene naknade za odobrene kredite razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja kredita.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Međusobno prebijanje finansijskih instrumenata.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

Fer vrednost finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Grupe predstavlja tekuću cenu ponude.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se različitim tehnikama procene.

2.10. Zalihe

Zalihe Grupe obuhvataju: materijal, alat i inventar, nedovršenu proizvodnju, gotove proizvode i robu.

Nabavna vrednost materijala i robe predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećanu za transportne i ostale zavisne troškove nabavke. Izlaz za zaliha utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene.

Cena koštanja gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Cena koštanja isključuje troškove pozajmljivanja / *Troškovi pozajmljivanja se mogu kapitalizovati samo u slučaju da je za zalihe potreban značajan vremenski period da bi se pripremile za prodaju* /. Izlaz sa zaliha se utvrđuje metodom prosečne ponderisane cene.

Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za procenjene varijabilne troškove prodaje.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha materijala i robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost.

2.11. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza.

2.12. Vanbilansna sredstva i obaveze

Vanbilansna sredstva odnose se na obaveze po osnovu jemstva povezanim pravnim licima, a za obezbedjenje njihovih kreditnih zaduzenja kod poslovnih banaka.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2.13. Osnovni kapital

a) Akcijski kapital

Akcijski kapital čini 644.807 običnih akcija iz kojih sledi pravo na upravljanje, dividendu, kao i pravo na deo stečajne mase.

b) Ostali oblici osnovnog kapitala

Ostali kapital se, na 31. decembar 2011. godine, odnosi na izvore vanposlovnih sredstava, koje je Grupa, u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru reklasifikovalo na poziciju ostali kapital prilikom prve primene MRS.

2.14. Raspodela dobiti

Raspodela dobiti vlasnicima kapitala Grupe priznaje se kao obaveza u periodu u kome su vlasnici kapitala Grupe odobrili raspodelu dobiti.

2.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu. Kada se koristi diskontovanje, knjigovodstvena vrednost rezervisanja se povećava u svakom periodu, tako da odražava protok vremena. Ovo povećanje se iskazuje kao trošak pozajmljivanja.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Grupa ne priznaje potencijalna sredstva u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2.16. Zakupi

Grupa kao zakupac

Finansijski zakup

Zakup se klasifikuje kao finansijski zakup ako se njim suštinski prenose na zakupca svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom. Finansijski zakupi se kapitalizuju na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljenog sredstva i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine. Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski rashodi se priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Zakupljena sredstva na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

Grupa kao zakupodavac

Finansijski zakup

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, neto investicija u zakup se priznaje kao potraživanje.

Prihod od zakupa se priznaje u toku perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

2.17. Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period obuhvataju tekući i odloženi porez. Porez se priznaje u bilansu uspeha, osim do visine koja se odnosi na stavke koje su direktno priznate u kapitalu. U tom slučaju porez se takođe priznaje u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Grupa posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju, i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćeni poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

2.18. Primanja zaposlenih

a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Grupa je takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Grupa nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja. Doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

b) Otpremnine i jubilarne nagrade

Grupa obezbeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža.

Grupa ne vrši procenu troškova za otpremnine i jubilarne nagrade zbog malog broja zaposlenih, tj. minimalnog učešća ovih troškova u ukupnim troškovima Grupe (MRS 19).

2.19. Priznavanje prihoda

Grupa priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti Grupa imati priliv ekonomskih koristi. Prihod se priznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Grupe. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

Takođe, sledeći specifični kriterijumi za priznavanje moraju da budu ispunjeni pre nego što se prihod prizna.

a) Prihod od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe.

Najveći deo poslovnih prihoda Grupa ostvaruje po osnovu obavljenih radova i izvršenih usluga trećim licima i, po tom osnovu, ispostavljenih privremenih situacija na projektima na kojima je angažovano, u skladu sa zaključenim ugovorima.

b) Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, u skladu sa ugovornim odredbama. Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Grupa stekla pravo da se kamata primi.

c) Prihod od zakupnina

Prihod od zakupnina potiče od davanja investicionih nekretnina, opreme i objekata u zakup i obračunava se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

f) Prihodi ili efekti

Prihodi koji zbog fundamentalne greške ili promene računovodstvene politike nisu iskazani u Finansijskim izveštajima u periodu u kojem su nastali, ne uključuju se u dobit ili gubitak tekućeg perioda, već se naknadno ustanovljene greške i efekti promena računovodstvene politike ispravljaju u Finansijskim izveštajima za godinu u kojoj su nastali.

Fundamentalnu grešku i materijalno značajan efekat promene računovodstvenih politika smatraju se prihodi i efekti ne veći od 2% vrednosti iskazanog ukupnog prihoda u Bilansu Kompanije tekuće godine.

2.20. Priznavanje rashoda

Poslovni rashodi obuhvataju sve troškove nastale u vezi sa ostvarenim poslovnim prihodima i odnose se na troškove materijala, energije i goriva, troškova zarada i naknada zarada, amortizaciju, proizvodne usluge i nematerijalne troškove. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

Rashodi koji zbog fundamentalne greške ili promene računovodstvene politike nisu iskazani u Finansijskim izveštajima u periodu u kojem su nastali, ne uključuju se u dobit ili gubitak tekućeg perioda, već se naknadno ustanovljene greške i efekti promena računovodstvene politike ispravljaju u Konsolidovnim finansijskim izveštajima za godinu u kojoj su nastali.

Fundamentalnu grešku i materijalno značajan efekat promene računovodstvenih politika smatraju se rashodi i efekti ne veći od 2% vrednosti iskazanog ukupnog prihoda u Bilansu Matičnog društva.

2.21. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Matičnog društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcija u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju.

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

3.1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Grupa biti suočena sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Grupa upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće,

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije.

Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva i zbirno za Grupu kao celinu. Finansije Grupe nadziru planiranje likvidnosti u pogledu zahteva Grupe da bi se obezbedilo da Grupa uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe kao i da ima slobodnog prostora u svojim nepovučanim kreditnim aranžmanima.

Eventualni višak gotovine poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava, ulaže se u kamatonosne tekuće račune, oročene depozite ili hartije od vrednosti za trgovanje, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećima ili sa dovoljnom likvidnošću koja obezbeđuje dovoljan prostor kakav je određen gore navedenim planom.

3.2. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedilo

povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Grupa može da izvrši korekciju isplata dobiti, vrati kapital vlasnicima kapitala, poveća kapital, ili, pak, može da proda sredstva kako bi smanjila dugove.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Grupe i njegovog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

4.1. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Grupa pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. O procenama i pretpostavkama koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine biće reči u daljem tekstu.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadiivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadiive vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova-ukinuto u 2011 godini

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih sporova, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Grupe je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši Rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

4.2. Ključna prosuđivanja o efektima svetske ekonomske krize

Grupa je u procesu razmatranja ekonomskih parametara i pretpostavki neophodnih za usklađivanje aktivnosti sa nastalom situacijom izazvanom svetskom finansijskom krizom. Ova razmatranja obuhvataju uticaj krize na postojeću i buduću likvidnost (prvenstveno do kraja 2011. godine) sa stanovišta naplate potraživanja od kupaca čiju likvidnost i solventnost trenutno nije moguće proceniti, sposobnosti izmirenja obaveza prema dobavljačima i bankama, kao i mogućnosti pribavljanja povoljnih izvora kreditiranja za premošćavanje kritičnih situacija. Rukovodstvo Grupa ne očekuje značajnije probleme u naplati svojih potraživanja u narednom periodu i tokovima gotovine, ali smatra da će upravljanje rizikom likvidnosti i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja biti ključno opredeljenje za upravljanje Grupom u narednom periodu.

Rukovodstvo smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne mere kako bi obezbedilo održiv rast i razvoj Grupe. Takođe, rukovodstvo Grupe nije u mogućnosti da

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2011 godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

pouzdanu proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Republici Srbiji, kao ni uticaj na finansijski položaj i rezultate poslovanja Grupe, ali smatra da ni u kom slučaju efekti krize neće dovesti u pitanje nastavak njegovog poslovanja.

LICE ODGOVORNO ZA SASTAVLJANJE
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Jasminka Stopić

GENERALNI DIREKTOR

Predrag Ilic
